



AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA

Brüsszel, 28.10.2005
COM(2005) 533 végleges

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE

16. ÉVES JELENTÉS A STRUKTURÁLIS ALAPOK VÉGREHAJTÁSÁRÓL – 2004

{SEC(2005)1348}

TARTALOMJEGYZÉK

1.	Bevezetés.....	3
2.	A 2004-es végrehajtás elemzése	3
3.	Összehangolás és koordináció.....	8
4.	Értékelések	10
5.	Ellenőrzések	10
6.	A Bizottság munkáját segítő bizottságok.....	12

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE

16. ÉVES JELENTÉS A STRUKTURÁLIS ALAPOK VÉGREHAJTÁSÁRÓL – 2004

E jelentés a strukturális alapokra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról szóló 1260/1999/EK rendelet 45. cikke (2) bekezdésének megfelelően készült el. E dokumentum a strukturális alapok keretében 2004. év során elvégzett tevékenységekről szóló 16. éves jelentés.

Az e jelentésben szereplő információkat a Bizottság munkadokumentuma részletesebben tartalmazza.

1. BEVEZETÉS

A 2004-es évet az európai programok jelenlegi nemzedékének tekintetében három fontos esemény fémjelzte: a teljesítéshez kötött tartalék elkülönítése; az EU15-ben futó programok féléves értékelése; valamint az Unió bővítése, melynek során – elsősorban a kevésbé fejlett régiók kategóriájában – további 43 program jött létre. Ez utóbbiak esetében a 2004-2006 közötti időszakra (jelenlegi áron) összesen 24 milliárd euró közösségi támogatás elosztására került sor.

Mindeközben a jelenlegi programok keretén kívül tárgyalások kezdődtek a 2007-2013 közötti időszak kohéziós politikájának új keretszabályairól. A Bizottság által az Európai Parlamenthez és a Tanácshoz intézett javaslatok célja, hogy megerősítsék a közösségi szint elsődleges költségvetési eszközét jelentő kohéziós politika a lisszaboni versenyképességi menetrend megvalósításában játszott szerepét – melynek költségvetési igényei az elmúlt hét évben a három prioritást élvező célkitűzés vonatkozásában (*konvergencia* a legkevésbé fejlett régiókban; *versenyképesség és foglalkoztatás* az egyéb régiókban; valamint a határokon átívelő *európai területi együttműködés*) közel 336,1 milliárd eurót tettek ki.

2. A 2004-ES VÉGREHAJTÁS ELEMZÉSE

2.1. A költségvetés végrehajtása

2.1.1. Kötelezettségvállalások

2004-ben a strukturális alapok céljaira rendelkezésre álló kötelezettségvállalási előirányzatok összege 35 353 millió euró volt, ami az uniós költségvetés 32%-ának felel meg. A tíz új tagállamra vonatkozó kötelezettségvállalási előirányzatok értéke elérte a 3 812 millió eurót. A tényleges kötelezettségvállalások összege 35 212 millió euró volt, ami gyakorlatilag a rendelkezésre álló előirányzatok 100%-a – mely tükrözi a lényegében automatikus kötelezettségvállalások rendszerét. A koppenhágai megállapodásban az EU10 programjaira betervezett valamennyi előirányzatot biztosították.

2.1.2. Kifizetések

2004-ben a kötelezettségvállalások kifizetése a strukturális alapok történetében minden korábnál magasabb szintet – mintegy 31 516 millió eurót – ért el, azaz a rendelkezésre álló kifizetési előirányzatok 99%-át. Ez a programozási időszak ötödik évében jelentősen felgyorsította a programok jelenlegi generációjának megvalósítását.

Ez a hatóságok által közösségi, nemzeti és regionális szinten folytatott tevékenyebb irányítás eredménye, melynek köszönhetően a 2000 és 2006 közötti hét évben a programok a sikerességhez vezető pályára álltak.

A 2. célkitűzés tekintetében a rendelkezésre álló kifizetési előirányzatok 100%-át felhasználták. Az 1. és 3. célkitűzések, valamint a közösségi kezdeményezések vonatkozásában ez az arány szintén megközelítette a 100%-ot. A Halászati Orientációs Pénzügyi Eszköz (az 1. célkitűzés programjaitól függetlenül) esetében ez az arány 83% volt, ami a korábbi évek teljesítményéhez képest javulást jelent. Ugyanakkor az innovációs intézkedések és a technikai segítségnyújtás százalékos arányai a 2003-as 90%-ról 2004-ben 78%-ra csökkentek. Az egyes alapok esetében az ERFA, az EMOGA iránymutatások és az ESZA kifizetési szintje rendkívül magas – a rendelkezésre álló hitelkeret 98%-100%-a – volt. A Halászati Orientációs Pénzügyi Eszköz tekintetében ez az arány 2004-ben 81% volt – ami a 2003-as 86%-hoz képest csökkenést jelent.

A tíz új tagállamban a 2004-es kifizetések a várakozásoknak megfelelően elsősorban előlegekből álltak annak érdekében, hogy a programok megvalósulását elősegítendő felújítási alapok jöjjenek létre¹. Ennek összege 1 550 millió euró volt. A kizárólag az 1. célkitűzés programjaira vonatkozó időközi kifizetések teljes összege 23,7 millió euró volt.

2.1.3. A tagállamok (EU15) általi végrehajtás

2004-ben a végrehajtás felgyorsult ütemének köszönhetően a tizenöt tagállam közül hét ország tudta abszolút értékben csökkenteni fennálló kötelezettségvállalásait. E tekintetben az abszolút csökkenések mértéke Spanyolországban (500 millió euró) és Írországban (361 millió euró) volt a legmagasabb. A felhalmozott kötelezettségvállalások terén is csökkenés valósult meg Dániában, Finnországban, Luxemburgban, Portugáliában és Svédországban. A kifizetések háromnegyedét öt tagállam számolta el, sorrendben: Spanyolország, Németország, Olaszország, Portugália és Görögország. A tizenöt tagállam közül e fenti országok az EU kohéziós politikájának legfontosabb kedvezményezettjei.

¹ A strukturális alapokból finanszírozott EU10 programokra nyújtott előlegek a teljes kötelezettségvállalási keret 16%-át teszik ki, azaz a 2004-2006 közötti időszakra 16 milliárd euró, illetve 2,56 milliárd euró a következő megoszlásban: 2004-ben 10%, és 2002-ben 6%.

2.1.4. „N+2” szabály²

A források visszavonásának mértéke – érvényes kifizetési kérelem hiányában, és az n+2 szabály által meghatározott határidőn belül – 2004 végén elmaradt az összes felhasznált forrástól. Az Európai Regionális Fejlesztési Alap vonatkozásában ez az összeg 26 program esetében megközelítheti az 56,1 millió eurót. A leginkább érintettek az INTERREG-programok – mivel ezek országhatárokon átívelő igazgatási intézkedéseket is feltételeznek – végrehajtása már sokkal nehezebb. Az INTERREG-programok esetében ez az összeg az ERFA éves kötelezettségvállalásainak csupán 0,3%-át jelentette. Ezek a szám adatok akkor válnak véglegesek, amikor az érintett tagállamok jóváhagyták őket.

Az egyéb strukturális alapokra vonatkozó becslések szerint a források visszavonásának mértéke ennél kissé magasabb volt: az ESZA esetében 123,5 millió euró, azaz az éves kötelezettségvállalás 1,3%-a; az EMOGA esetében 44,4 millió euró, azaz az éves kötelezettségvállalás 1,5%-a; míg a HOPE esetében 70,2 millió euró, azaz az éves kötelezettségvállalás 12,5%-a.

E négy alapot együtt tekintve az általános eredmény szerint a forrásvisszavonás mértéke nem éri el a teljes 2002-es éves kötelezettségvállalás 1%-át (megközelítőleg 0,96%), ami arra enged következtetni, hogy az n+2 szabály – azáltal, hogy évről évre elősegíti a programok még kiegyensúlyozottabb pénzügyi végrehajtását – a várakozások szerint teljesíti szerepét.

2.2. Programok végrehajtása

2.2.1. 1. és 2. célkitűzés

2.2.1.1. EU 15-ök

A 2004. év egyik jelentős eseménye a félidős értékelés nyomán a teljesítéshez kötött tartalék elkülönítése volt. A 2000-2006 közötti programok terén megvalósuló eme újításnak köszönhetően a tagállamok programjaikkal lépést tudtak tartani a gazdasági-társadalmi helyzetben beálló változásokkal, és a változó munkaerő-piaci körülményekkel, valamint figyelembe tudták venni a félidős értékelések eredményeit. Általánosságban elmondható, hogy a tagállamok számára lehetővé vált, hogy tevékenyebben hozzájárulhassanak a felülvizsgált Európai Foglalkoztatási stratégia prioritásainak megvalósításához, valamint a lisszaboni célkitűzéseik eléréséhez. A félidős értékelés emellett lehetővé tette, hogy a tagállamok változtatásokat vezessenek be a programok szerkezetében – például egyszerűsítsék a végrehajtást..

² Az 1260/1999 rendelet 31. cikkének (2) bekezdése írja elő az "N+2" szabály meghatározását: A Bizottság automatikusan visszavonja a kötelezettségvállalásnak azt a részét, amelyet nem egyenlített ki előlegfizetéssel, vagy amelyre a Bizottság a kötelezettségvállalás évét követő második év végéig, vagy - szükség szerint és a szóban forgó összegekre vonatkozóan - egy későbbi, valamely intézkedés vagy művelet engedélyezése céljából hozott bizottsági határozat időpontját követően, vagy a 37. cikk (1) bekezdésében említett záró beszámoló megküldésére megállapított határidő lejártáig nem kapott a 32. cikk (3) bekezdésében meghatározott, elfogadható kifizetési kérelmet; az alapokból az adott támogatáshoz nyújtott hozzájárulás az említett összeggel csökken;

2.2.1.2. Új tagállamok

Az EU10-ben a programok végrehajtása májusban elkezdődött első évének tapasztalatai azt mutatják, hogy az esetek többségében a projektek kiválasztási időszaka még javában tart. Biztató jel, hogy bizonyos intézkedésekre a benyújtott projektkérelmek meghaladták a programok keretében rendelkezésre álló pénzügyi forrásokat. Ugyanakkor a kihívások – azaz a projektek minőségének javítása és a kiegyensúlyozott földrajzi lefedettség biztosítása, valamint az irányítás hiányosságainak kezelése – nem változtak.

2.2.2. 3. célkitűzés

A félidős értékelési jelentések egyik legfontosabb üzenete, hogy az esetek többségében továbbra is az eredetileg az ESZA intervencióira megállapított stratégia a mérvadó, és hogy e stratégia továbbra is hozzájárul az Európai Foglalkoztatási Stratégia végrehajtásához. Az ajánlások elsősorban a programok finomítására vonatkoztak. A bevezetett változtatások többségének célja a programok egyszerűsítése, – a társadalmi-gazdasági kihívásokra való válaszadás érdekében – a rugalmasság fokozása, valamint az előirányzatok csökkentése azon intézkedések esetében, amelyekben a fel nem használt forrásokhoz képest az igények elmaradtak a várakozásoktól.

2.2.3. Az 1. célkitűzésen kívül eső halászat

A félidős értékelés lehetőséget biztosított arra, hogy a programokat a közös halászati politika reformjának követelményeihez igazítsák, különösen a halászhajók felújítására szánt támogatások folyósításának felfüggesztése, és a közösségi halászhajóknak a Közösségen kívüli országoknak történő folyamatos átadása terén, ami 2005-től tilos; a halászati tevékenységüket átmeneti időre felfüggesztő halászok, valamint hajótulajdonosok részére a tagállamok által folyósított támogatások szabályaiban beálló változásokat; valamint a halászok szélesebb kitekintést nyújtó átképzését illetően, amelynek során – halászati tevékenységük részidőben történő végzése mellett – egyéb tevékenységekkel is megismerkedhetnek.

2.2.4. Közösségi kezdeményezések

2.2.4.1. Interreg

A tíz új tagállam csatlakozásával 11 új, határokon átnyúló program is elindult, továbbá 17 programot úgy módosítottak, hogy azokban az új tagállamok is részt vehessenek. A tíz új tagállam számára az INTERREG-programra szánt kiegészítő ERFA-támogatás összege a 2004-2006 közötti időszakban eléri a 479 millió eurót. A 2004-2006 közötti időszakra érvényes indexálási támogatással együtt a fenti összeggel az INTERREG III programra szánt ERFA-költségvetés elérte az 5,8 milliárd eurót. A félidős értékelési folyamat eredményeképpen 2004-ben több programot módosítottak.

2.2.4.2. Leader+

2004-ben a 73 Leader+ programra az EMOGA orientációs részlegéből finanszírozott kifizetések összege elérte a 238 millió eurót. A helyi intézőcsoportok a programozási időszak kezdete óta több mint 20 000 projektet hagytak jóvá – elsősorban az idegenforgalom, a kis- és középvállalkozásoknak nyújtott támogatás, a falvak és a vidéki örökség felújítása és fejlesztése, valamint a vidéki népességnek és a vidéki gazdaságnak nyújtott alapvető szolgáltatások terén. Az új tagállamok számára továbbra is fennáll annak lehetősége, hogy vidékfejlesztési programjaik keretében végrehajtsanak egy-egy Leader+ típusú intézkedést.

2.2.4.3. URBAN

A 2004-es év jellemzően a tematikus hálózatokkal (az URBACT-program) kapcsolatos munkálatok megkezdésének jegyében telt. Tizenöt tematikus hálózatot hagytak jóvá, melyek mindegyike egy-egy téma köré szerveződött. A részvétel magas létszámban zajlott: partnerként 150 város – köztük az új tagállamok képviselőitében 36 város – csatlakozott a programhoz. Az Urban Audit új eredményeit már közzétették³.

2.2.4.4. EQUAL

2004-ben véget ért a Partnerségek a fejlesztésért elnevezésű program végrehajtásának első szakasza, és a program a második szakaszába lépett. A figyelem ettől kezdve az intézményi kapacitást megerősítő, és az EQUAL program hatékony nemzeti irányítását támogató tevékenységekre irányul. Számos EQUAL vonatkozású kiadvány látott napvilágot, és olvasható elektronikus formában is⁴.

A félidős értékelés és az indexálás következtében 2004-ben 27 új határozatot fogadtak el az eredmények beépítése és az új tagállamok számára új, közösségi kezdeményezésen alapuló programok kidolgozása érdekében.

2.2.5. *Innovációs tevékenységek*

2.2.5.1. ERFA

Közel 139 programot hagytak jóvá, melyek összértékéből – 660 millió euróból – 344 millió eurót az ERFA keretében folyósítottak. 2004 legkiemelkedőbb eseménye az Európai Regionális Innovációs verseny győzteseinek díjátadó ünnepe volt⁵. 2004 során elkészültek a módosításnak és a programok esetleges lezárásának modelljei, és az átfogó ellenőrző listák – a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás biztosításának és a legjobb gyakorlatok beazonosításának ösztönzése érdekében.

³ (<http://www.urbandaudit.org>)

⁴ www.europa.eu.int/equal

⁵ http://europa.eu.int/comm/regional_policy/innovation/concours_en.htm

2.2.5.2. ESZA

A szociális párbeszéd területén közel 35 projektet véglegesítettek. Az „*Változáskezelés innovatív megközelítései*” című ajánlattételi felhívás első körében 33 projektet választottak ki. Az eredmények racionalizálásának elősegítése érdekében a Bizottság „*Az ESZA-rendelet 6. cikke értelmében az innováció átadása és terjesztése*” címmel ajánlattételi felhívást tett közzé.

2.2.5.3. HOPE

A 2004. év elsősorban a korábbi években kiválasztott projektek végrehajtásával telt, melyekből három projekt hamarosan véget ér. Emellett kezdetét vette az „*innovatív cselekvések*” elnevezésű intézkedés keretében kiválasztott projektek eredményeinek utólagos értékelése is.

3. ÖSSZEHANGOLÁS ÉS KOORDINÁCIÓ

3.1. Összehangolás más közösségi politikákkal

3.1.1. Versenypolitika

Az 1260/1999/EK rendelet megállapítja, hogy a Bizottság által jóváhagyott támogatásnak tartalmaznia kell az állami támogatások és a közös piac összeegyeztethetőségének előzetes értékeléséhez szükséges valamennyi elemet. Ennek megfelelően 2004-ben a Bizottság kiemelt figyelmet fordított arra, hogy biztosítsa az állami támogatásokra vonatkozó szabályok betartását elsődlegesen az új tagállamokat érintő, 2004-2006 között futó programokban, illetve az EU15-ök programjaiban; s e kiemelt figyelem – az 1260/1999 rendelet 25. és 26. cikkében meghatározottak szerint – kiterjedt egyes nagyobb volumenű projektek versenypolitikai vonatkozásainak értékelésére is.

3.1.2. Környezetvédelem

A tíz új tagállamban a 2004-2006 közötti időszakban várhatóan közel 720 millió eurót fordítanak a környezetvédelmi prioritásokra, amely a strukturális alapokból az új tagállamok számára juttatott 15 milliárd euró 4,8%-a – összehasonlítva a 2000-2006 között az EU15-ök között elosztott 196 milliárd euró 13%-ával. Valamennyi új tagállamban prioritást élveznek a víz- és hulladékgazdálkodási projektek.

Az új tagállamoknak különleges kihívást jelent ró a környezeti hatásvizsgálatról, valamint a madarokról és az élőhelyekről szóló irányelvek (a Natura 2000 hálózat keretében) alkalmazása.

3.1.3. Belső piac

A strukturális alapok irányításának új eleme a nagyobb fokú decentralizálás, amellyel fokozódik a tagállamokra háruló felelősség a közösségi alapokból finanszírozott szerződések odaítélésakor. Annak biztosítása érdekében, hogy ezek az eljárások összhangban legyenek a közösségi szabályokkal, a Bizottság – amellett, hogy eljárási iránymutatásokat bocsátott ki – arra ösztönözte a nemzeti hatóságokat, hogy

fogadjanak el több olyan megelőző intézkedést, mint a szerződések odaítélésében résztvevő tisztviselők megfelelő továbbképzése.

3.1.4. *Szállítás/közlekedés*

A transzeurópai hálózat fejlesztésére vonatkozó felülvizsgált közösségi iránymutatásokat 2004. április 29-én fogadták el⁶. Az említett iránymutatások között szerepel 30, európai érdekeket érintő, az EU25-ben prioritást élvező projekt, melyek költségei megközelítik a 225 milliárd eurót. E projektek – európai érdekeket érintő mivoltuknál fogva – elősegíthetik, hogy a strukturális alapokból érkező támogatásokat e területre – különösen az 1. célkitűzés hatálya alá tartozó régiókra – összpontosítsák.

3.2. **Az eszközök koordinációja**

3.2.1. *A strukturális és kohéziós alapok*

A kohéziós alapokból nyújtott támogatásra jelenleg 13 tagállam jogosult: a tíz új tagállam, valamint Portugália, Spanyolország és Görögország. Írország jogosultsága megszűnt, mivel a 2003-as értékelés megállapította, hogy az egy főre jutó bruttó nemzeti jövedelem meghaladta a küszöbértéket.

A kohéziós és strukturális alapok intervenciói közötti koordináció legfontosabb eszköze a stratégiai hivatkozási keretrendszer, melynek nemzeti változatait a tíz új tagállam 2004 első félévében nyújtotta be.

3.2.2. *A strukturális alapok és az EBB/EFA*

2004-ben a Bizottság és az EBB közötti együttműködés tovább mélyült a párbeszédnek, és a következő, 2007-2013 közötti programozási időszakban megvalósuló megerősített együttműködést előkészítő munka tekintetében. Az EBB 15 kiemelkedő ERFA-projekt, és 25 kohéziós alappal kapcsolatos projekt értékelésében nyújtott segítséget a Bizottságnak. 2004 végén a Bizottság és az EBB között technikai tárgyalások kezdődtek az együttműködés további megerősítéséről azzal a céllal, hogy a tagállamok – a végrehajtás ütemének felgyorsítása érdekében – további segítséget kaphassanak minőségi projektek elkészítéséhez. A tárgyalások várhatóan 2005-ben érnek véget.

2004-ben az Európai Beruházási Bank összesen 43,2 milliárd eurót (vö. 2003-ban 42,3 milliárd euró) kölcsönzött az Európai Unió politikai célkitűzéseinek megerősítését szolgáló projektekhez. Az EU25 tagállamaiban nyújtott pénzügyi támogatás összege elérte a 39,7 milliárd eurót.

2004-ben az Európai Beruházási Alap (EBA) 358 millió euró értékben szerzett részesedést a kockázati tőkealapokban, amellyel összevont portfóliójának értéke 2,8 milliárd euróra nőtt, és a kis- és középvállalkozások pénzügyi közvetítőinek összesen 1,4 milliárd eurónyi biztosítékot nyújtott.

⁶ Az 1692/96/EK határozatot módosító 884/2004/EK határozat.

A regionális fejlesztésekre biztosított összesen 28,5 milliárd euró értékű hitel az EBB-nek az EU25-k számára biztosított összevont hitelállományának 72%-a.

4. ÉRTÉKELÉSEK

4.1. Félidős értékelés

A félidős értékelések alapja egy olyan módszertani csomag volt, amely ötvözte az íróasztal mellett végzett kutatásokat (desk-research), elsődleges kutatásokat és – a nagyobb volumenű programok esetében – a makrogazdasági modellezést. Az értékelések minőségében és szigorúságában számottevő javulás állt be. Az eredmények elsősorban a strukturális alapok végrehajtásának javítására szolgáltak, azon belül is a további mutatók kidolgozására, a horizontális prioritások végrehajtásának elősegítésére, és a projekt-kiválasztási szempontok javítására.

4.2. Teljesítéshez kötött tartalék

A teljesítéshez kötött tartalék a 2000-2006 közötti időszak tekintetében újdonságnak számít. A strukturális alapok programjaira – a közösségi kezdeményezéseken kívül – összesen több mint 8 milliárd eurót osztottak el⁷. Az egyes programok teljesítményét, a prioritást vagy az intézkedést a pénzügyi, hatékonysági illetve irányítási mutatók alapján értékelték. Általános szabály, hogy a kellően teljesített programok és prioritások többsége juttatásban részesült az alapból, még ha a kiutalt összegek a felülvizsgálat eredményeiről függően nagyban eltértek is egymástól.

A folyamat legnagyobb erőssége az az ösztönző erő volt, amellyel a helyes irányítási gyakorlatok terén szorgalmazta a kapacitások kiépítését. A tagállamok – a különböző körülményeket tükröző – olykor más és más módszereket alkalmaztak a teljesítményértékelésre és a kiutalások elvégzésére.

4.3. Egyéb értékelések

2004-ben a Bizottság számos utólagos értékelést végzett el vagy fejezett be, illetve stratégiai szempontból értékelt, hogy a strukturális alapok milyen mértékben járultak hozzá a lisszaboni stratégiához.

5. ELLENŐRZÉSEK

5.1. ERFA

Az 1994-1999 közötti időszakra vonatkozó, valamennyi tagállamot érintő zárasi ellenőrzéseket 56 program esetében végezték el. Bizonyos esetekben az ellenőrzések ténymegállapításai miatt a zárasi eljárást felfüggesztették.

⁷ Lásd: Melléklet, 5. rész: A teljesítéshez kötött tartalék: A kiutalások százalékos megoszlása, 1. és 2. célkitűzés

A 2000-2006 közötti időszakra vonatkozóan új ellenőrző vizsgálat indult annak megállapítása érdekében, hogy a rendszerek hatékonyan működnek-e a gyakorlatban. 2004-ben nyolc ellenőrzésre került sor a különböző tagállamokban.

Az év első felében koordinációs megbeszéléseket szerveztek az EU15 tagállamaival, amelyeken a nemzeti ellenőrző szervekkel közösen megvitatták az alapok ellenőrzési vonatkozású kérdéseit.

Az új tagállamok tekintetében az ellenőrző munka a 438/2001 rendelet 5. cikkének értelmében benyújtott rendszerleírások értékelését érintette.

5.2. ESZA

A 2004-es kockázatértékelés középpontjában elsősorban a legjelentősebb pénzügyi hatású programok álltak. 42 rendszerellenőrzésre került sor az EU15 tagállamaiban, és a 10. és a 15. cikkben említett felügyeleti szervekkel 17 koordinációs megbeszélést tartottak.

A rendszerleírásokat az 5. cikk értelmében elkészített jelentések alapján vizsgálták felül, amelyeket az új tagállamokban további 5, helyszíni tényfeltáró látogatás is kiegészített. Az 1994-1999 közötti időszak programjainak zárási ellenőrzései közül hármat az év során végeztek el.

5.3. EMOGA

2004-ben öt alkalommal került sor látogatásra a tagállamokban, amelyek az 1994-1999 közötti programok zárási ellenőrzéseire, valamint az 5a. célkitűzés intézkedéseinek végrehajtását szolgáló legnagyobb nemzeti programokra összpontosítottak.

A tagállamokban közel 17 ellenőrző látogatásra került sor azzal a céllal, hogy beazonosítsák azokat a várakozástól elmaradó helyzeteket (a 2004-es EMOGA kifizetések közel 2-3%-a), amelyek esetében megfelelő korrekcióra volt szükség.

5.4. HOPE

2004-ben összesen 8 helyszíni ellenőrzésre került sor. E helyszíni ellenőrzések közül 5 érintette a 2000-2006-os programok irányítási és ellenőrzési rendszereinek (407 millió euró) vizsgálatát négy tagállamban. Egy HOPE-ellenőrzés vizsgálta az 1994-1999 közötti programok lezárását (1,1 millió euró). Ellenőriztek innovációs tevékenységgel kapcsolatban összesen, 236 000 euró értékű HOPE-támogatásban részesülő két projektet. Összesen 19 strukturális projektet ellenőriztek (5,35 millió euró értékben), és a HOPE keretében nyújtott támogatás összege elérte az 1,8 millió eurót.

5.5. Európai Csaláselleni Hivatal

2004-ben az OLAF 29 alkalommal szervezett operatív kiküldetéseket a tagállamokba. E kiküldetések közül 22 vonatkozott a Bizottság által a helyszínen elvégzett, és az EK pénzügyi érdekeinek csalás vagy egyéb szabálytalanságok elleni védelmét célzó ellenőrzésekre és vizsgálatokra. Hét másik kiküldetés célja az volt, hogy támogatást nyújtson a nemzeti igazgatási szervek vagy jogi hatóságok számára.

16 kiküldetés vizsgálta az ESZA-t, három az ERFA-t, kettő a HOPE-ot, egy pedig az EMOGA Orientációs Részlegét.

2004-ben az 1681/94/EK rendelet értelmében maguk a tagállamok közel 3037 esetben⁸ tájékoztatták a Bizottságot összesen 431 millió euró értékű szabálytalanságról, amelyek az 1994-1999 és a 2000-2006 között felmerült kifizetésekre egyaránt kihatással voltak. A 2003-as évhez viszonyítva az esetek száma és az érintett összegek is megemelkedtek. Ez valószínűleg kihatással lesz a folyamat véglegesítésére, amely az 1994-1999 közötti programok lezárásához vezethet. Ez alapján reménykeltő, hogy a tagállamok egyre jobban tisztában vannak az e területen rájuk háruló kötelezettségekkel, aminek köszönhetően javul a feltárás és a jelentéstétel – viszont a szabálytalanságok gyakorisága is növekszik.

6. A BIZOTTSÁG MUNKÁJÁT SEGÍTŐ BIZOTTSÁGOK

6.1. Régiófejlesztési és Szerkezetváltási Bizottság

A Régiófejlesztési és Szerkezetváltási Bizottság – irányító bizottságként – azt a feladatot kapta, hogy kedvező véleményeket adjon az INTERREG III és az INTERREG IIIC programokra vonatkozó iránymutatások módosításairól, valamint a strukturális alapok által társfinanszírozott tevékenységek kiadásainak támogathatósága tekintetében a 448/2004/EK bizottsági rendeletről. A Régiófejlesztési és Szerkezetváltási Bizottság tanácsadó bizottsági minőségében mérlegelte a 2005-re tervbe vett technikai segítségnyújtási intézkedéseket, a 2. célkitűzés keretében a tíz új tagállamban támogatható területek listájának jóváhagyását, valamint az új tagállamok programozási dokumentumainak jóváhagyását.

6.2. Az ESZA Bizottság

A bizottság három véleményt fogadott el: a 448/2004/EK bizottsági rendelet elfogadásáról, az új tagállamok programozási dokumentumairól és a strukturális alapok majdani keretszabályairól.

6.3. Agrárstrukturális és Vidékfejlesztési Bizottság (STAR)

Az Agrárstrukturális és Vidékfejlesztési Bizottság (STAR) 2004-ben 11 alkalommal ült össze, és kedvező véleményt fogalmazott meg az 1257/1999/EK tanácsi rendelet 44. cikke (2) bekezdése alá tartozó vidékfejlesztés programok 52 módosításáról, valamint az 1268/1999/EK tanácsi rendelet 4. cikke alá tartozó 5 vidékfejlesztés programról.

6.4. Halászati és Akvakultúra-ágazati Strukturális Bizottság

A bizottsághoz a következő témakörökben fordultak: a 448/2004 rendelettervezet, a tíz új tagállam HOPE programozási dokumentumai, az innovációs tevékenységekkel kapcsolatos projektek, a HOPE jövőjéről szóló -konferencia, a 2797/99 rendelet 16. cikkének értelmezése, valamint a bizottság eljárásrendjéről szólórendelet-tervezete.

⁸ Lásd még: 2004-es éves jelentés a Közösség pénzügyi érdekeinek védelméről – Küzdelem a csalás ellen, http://europa.eu.int/comm/anti_fraud/reports/index_en.html.